

Остеопорозата – грижа на обществото, здравеопазването, но и на семейството

С началото на м.октомври стартира и световната кампания за повишаване на информираността за остеопорозата, призната за социално-значимо заболяване поради огромните физически, емоционални и финансови щети, които нанася върху отделния болен, системите на здравеопазване и на обществото като цяло, породени от тежестта на последиците след фрактура на костите. Доколкото налице са ефективни методи за лечение на болестта, предизвикателствата се крият във все още ниската степен на ранното ѝ откриване, спорадична диагностика и продължаващите често до живот грижи за болните.

Известно е, че остеопорозата настъпва, когато качеството и плътността на костта намаляват поради различни рискови фактори, което води до повишена вероятност за фрактури. Загубата на кост прогресира неусетно до момента на първото счупване след минимална травма като падане от височната на човешки ръст, навеждане или дори кихане. Фактите са тревожни:

- ✓ Един от всеки петима мъже и една от всеки пет жени над 50 г. възраст ще претърпи остеопорозна фрактура до края на своя живот;
- ✓ Всяка остеопорозна фарктура е алармиращ сигнал, на който трябва да се обърне сериозно внимание: тя увеличава риска от следваща фрактура, която може да се появи на съвсем различно място;
- ✓ Внимание изисква не само на лечението на съществуващата фрактура, но и превенцията на следващите – т.н.вторична превенция на фрактурите.
- ✓ Пропускайки възможността да третират правилно първата фрактура, според Международната фондация по остеопороза системите на здравеопазването в целия свят недооценяват важността на превенцията на втората и всяка следваща фрактура.

Със застаряването на нациите в Европа, съхраняването на активния и независим начин на живот на възрастните хора се превърна в многостранно предизвикателство, което може да се подпомогне чрез технологията, социалните инициативи и здравноосигурителните политики.

Наброяващи над 2,68 **милиона** нови счупвания годишно само в първите шест страни-членки на ЕС, фрактурите поради чупливост на костите са една важните пречки за дълготрайно здраве сред възрастните хора, тъй като засягат качеството и независимия начин на живот на 20 милиона жени и мъже, болни от остеопороза. Тези фрактури могат да бъдат избегнати, но контролът и превенцията им са трайно пренебрегвани, независимо от огромните разходи за лечение, които се дават от здравно-осигурителните системи (37,5 милиарда евро). Финансовата тежест на остеопорозните фрактури надвишава тази на много други хронични заболявания (като хроничния обструктивен пулмонарен синдром – ХОБС, ревматоидния артрит, високото кръвно налягане) и се очаква да нарасне до 47,4 милиарда до 2030 г.

След претърпяна остеопорозна фрактура, пациентите са 5 пъти по-податливи да получат втора фрактура в следващите две години. Независимо от това, 60-85% от жените над 50 г. възраст с установена остеопороза не получават лечение. Тази огромна празнина, която се наблюдава във всички географски региони, поставя ударение върху спешността на пост-фрактурните грижи при застаряващите пациенти, преди разходите за лечение на фрактурите да излязат извън контрол.

Поради очакванията разходите за лечение на фрактурите да се увеличат с 23% към 2030 г., сега трябва да се предприемат мерки за спиране на спираловидното нарастване на разходите и на тежките последици за пациентите с остеопороза.

Решаваща роля за това играе политиката в областта на здравеопазването, но не трябва да се пренебрегва и ролята на семейството, на близките, които могат да са първите в разпознаването на тревожните сигнали на заболяването. Ето защо акцентът на тазгодишния Световен ден без остеопороза, който се отбелязва на 20 октомври, е ранното определяне на рисковите фактори. За тази цел са издадени

плакати и информационна брошура, които се разпространяват на български език от Асоциация „Жени без остеопороза“, член на Международната фондация по остеопороза, със съдействието на РЗИ в страната, които се включват в световната кампания. Ролята на семейството е критично важна и след като настъпи първата фрактура в процеса на окуражане на болните да предприемат навременна диагностика и лечение, тъй като все още голяма част от счупванията не се диагностицират като остеопорозни фрактури.

В тази връзка Асоциация „Жени без остеопороза“ възобнови от м. юни т.г. ежегодните информационни и скринингови кампании за определяне на личния риск от остеопороза, които обхващат работни колективи, организации и населени места от различен тип с необходимите предпазни мерки в условията на Ковид-19. В новата епидемиологична обстановка освен чрез групов скрининг с контролиран достъп и спазване на съответна дистанция и защитни мерки, кампаниите се провеждат също и на индивидуален принцип. Заявки за измерване на костна плътност по места се приемат целогодишно на телефони 0884 71 4439 и 0888 706 137 – Асоциация „Жени без остеопороза“.

Пресинформация: 05.октомври 2020 г.

Данните са от доклада „Счупени кости, счупен живот: пътна карта за решаване на кризата, причинена от остеопорозните фрактури в Европа“, изготвен от Международната фондация по остеопороза по заявка на ЕС.